

Bruselj, 1.2.2017
COM(2017) 37 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU
o izvajanju Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida

1. UVOD

Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida¹ (tako imenovana direktiva o zajemanju in shranjevanju ogljikovega dioksida, v nadaljnjem besedilu: direktiva CCS) vzpostavlja pravni okvir za okoljsko varno geološko shranjevanje ogljikovega dioksida (CO₂). Namen direktive CCS je zagotoviti, da ni večjega tveganja za uhajanje CO₂ ali škodovanje zdravju in okolju, ter preprečiti negativne učinke na varnost transportnega omrežja ali območij shranjevanja.

To poročilo je drugo poročilo o izvajanju direktive CCS in zajema obdobje od maja 2013 do aprila 2016. Zajema napredek od prvega poročila o izvajanju². Poročilo o pregledu direktive CCS je bilo sprejeto leta 2015³. To poročilo temelji na poročilih, ki so jih predložile države članice. Šestindvajset držav članic⁴ je predložilo poročila pravočasno, tako da so lahko bila upoštevana v tem poročilu.

2. SPLOŠNI NAPREDEK PRI PRENOSU V NACIONALNO ZAKONODAJO

Vse države članice so Komisijo obvestile o ukrepih za prenos. Komisija meni, da je do sedaj zakonodaja šestnajstih držav članic v celoti skladna z direktivo. S preostalimi državami članicami še potekajo izmenjave, da bodo svoje zakonodaje v celoti uskladile z zahtevami direktive.

3. SPECIFIČNA VPRAŠANJA V ZVEZI Z IZVAJANJEM V DRŽAVAH ČLANICAH

3.1. Izbira območij shranjevanja

V primerjavi s prejšnjim obdobjem poročanja države članice na splošno niso določile novih območij, ki se lahko ali ne izberejo za območja shranjevanja. Območje za shranjevanje je določila samo Poljska. Pet nemških zveznih dežel pripravlja sklepe ali je sprejelo zakone, ki omejujejo ali prepovedujejo podzemno shranjevanje CO₂, vključno za raziskovalne namene.

Države članice, ki nameravajo dovoliti shranjevanje na svojem ozemlju, morajo izvesti ocene razpoložljive zmogljivosti shranjevanja. Nove ocene razpoložljivega shranjevanja so bile izvedene, se izvajajo ali so načrtovane v Bolgariji, Grčiji, Italiji, na Madžarskem, v Nemčiji, na Nizozemskem, Švedskem in v Združenem kraljestvu.

Podrobnejše informacije so na voljo v Prilogi k poročilu.

3.2. Vloge za izdajo dovoljenj za raziskovanje in shranjevanje

Vloge za dovoljenja za raziskovanje so bile vložene samo v Španiji. V Združenem kraljestvu je en projekt oddal vlogo za dovoljenje za shranjevanje: projekt zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida Peterhead. Komisija je januarja 2016 podala mnenje o osnutku

¹ Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L 140, 5.6.2009, str. 114–135).

² COM(2014)99, Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida.

³ COM(2015)576, Poročilo o pregledu Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida, Priloga k dokumentu Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, Poročilo o napredku podnebnih ukrepov.

⁴ Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Združeno kraljestvo.

dovoljenja za shranjevanje⁵. V Italiji poteka ocenjevanje vloge za dovoljenje za shranjevanje in pričakovana je predložitev vloge za polje Q16 Maas kot del projekta ROAD na Nizozemskem.

3.3. Izvedljivost naknadne vgradnje naprav za zajemanje in shranjevanje CO₂ v nove velike kurilne naprave

Direktiva CCS zahteva, da upravljavci ob prijavi za dovoljenje ocenijo tehnično in ekonomsko izvedljivost zajemanja, transporta in shranjevanja ogljika. Če je ocena pozitivna, je treba na območju naprave nameniti prostor za opremo, potrebno za zajemanje in stiskanje CO₂.

Ocene so bile izvedene v Belgiji (ena), na Češkem (ena), v Nemčiji (pet), Romuniji (šest), na Poljskem (deset), v Sloveniji (ena) in Španiji (pet). Ugotovljeno je bilo, da zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida ni ekonomsko izvedljivo. Pri nekaterih napravah so nastopile še druge težave – neprimerna območja shranjevanja v Belgiji in Estoniji ali tehnična neskladnost s prilagodljivim delovanjem naprave.

Čeprav ocene niso bile pozitivne, številne dovoljene elektrarne pripravljajo prostor za opremo za odstranjevanje in stiskanje CO₂ in so zasnovane tako, da bo zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida lahko povezano naknadno in brez večjih oblikovnih sprememb, npr. na Češkem, v Estoniji, Nemčiji in na Poljskem.

Zakonodaja v Združenem kraljestvu presega zahteve direktive in omogoča izdajanje dovoljenj le elektrarnam, ki lahko dokažejo, da bodo pogoje tehnične in ekonomske izvedljivosti izpolnjevale do konca svojega obratovanja. Dovoljenja za 14 elektrarn so bila odobrena na podlagi smernic, ki so jih podali organi⁶. Ekonomske ocene kažejo, da je naknadna vgradnja naprav za zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida v predlagane elektrarne ekonomsko izvedljiva ob primerni ceni ogljika.

3.4. Raziskovalni projekti, pomembni za direktivo CCS

Čeprav predstavitev in komercializacija zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida med obdobjem poročanja ni napredovala, številne države članice, pa tudi EU, še naprej podpirajo ali nameravajo dodatno podpirati raziskovalne dejavnosti za izboljšanje tehnologije in znanja o podzemnem shranjevanju CO₂ – Belgija, Češka, Nemčija, Francija, Madžarska, Malta, Litva, Nizozemska, Slovaška, Španija in Združeno kraljestvo. Nekatere države (npr. Estonija, Nizozemska, Slovaška, Poljska) poročajo o raziskovanju alternativ geološkega shranjevanja CO₂ prek različnih področij uporabe CO₂. Za dodatne informacije glej Prilogo.

3.5. Transportno omrežje in omrežje za shranjevanje CO₂

Obstajata dve dejavni regionalni omrežji za zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida, ki razvijata skupne, čezmejne rešitve za transport in geološko shranjevanje CO₂ – omrežje *North Sea Basin Task Force* z Združenim kraljestvom, Nizozemsko, Norveško, Nemčijo in Belgijo ter omrežje [Baltic Sea Region CCS](#) z Estonijo, Nemčijo, Finsko, Norveško in Švedsko. Ti omrežji lahko omogočata pregleden in nediskriminatoren dostop do transportnih omrežij CO₂ in območij shranjevanja CO₂ za upravljavce v državah članicah, kjer ni možnosti podzemnega shranjevanja. Belgija, Nizozemska, Združeno kraljestvo in Francija raziskujejo tudi možnosti razvijanja središč za industrijske in energetske emisije CO₂ na območjih

⁵ C(2016)152, Commission Opinion on a draft permit for the permanent storage of carbon dioxide in the depleted Goldeneye gas condensate field located in blocks 14/28b, 14/29a, 14/29e, 20/3b, 20/4b and 20/4c on the United Kingdom Continental Shelf (mnenje Komisije o osnutku dovoljenja za trajno shranjevanje ogljikovega dioksida na izčrpanem plinskem polju Goldeneye v delih 14/28b, 14/29a, 14/29e, 20/3b, 20/4b in 20/4c v britanskem epikontinentalnem pasu).

⁶ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/43609/Carbon_capture_readiness_-_guidance.pdf in www.gov.scot/resource/doc/917/0095764.doc

pristanišč v Amsterdamu, Rotterdamu, Grangemouthu, na predelu Tees Valley in v pristanišču Fos-sur-Mer.

4. SKLEPI

Med obdobjem poročanja so se določbe direktive CCS v državah članicah EU dosledno uporabljale.

Nekatere države članice so napredovale pri ocenah zmogljivosti shranjevanja, vendar bodo potrebne nadaljnje in podrobnejše ocene v primeru začetka projektov zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida.

Čeprav ocene tehnične in ekonomske izvedljivosti za naknadno vgradnjo naprav za zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida niso bile pozitivne, nove elektrarne na splošno presegajo zakonske zahteve in določajo zemljišča za vgradnjo v primeru, da se pogoji v prihodnosti spremenijo.